

SĄD POWIATOWY
III WYDZIAŁ KARNY
w Lublinie
ul. Krak.-Przedm. Nr 7a
Sygn.akt III Ko 88/66

25

(B)

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 6 kwietnia 1966 roku

Sąd Powiatowy w Lublinie w składzie:

Sędzia: Mgr. Jerzy Nowikowski

Protokółant: Janina Szymańska

Rezponował w dniu 6 kwietnia 1966r. wniosek Okręgowej Komisji Badań Zbrodni Hitlerowskich z dnia 14.III.1966r. o przesłuchanie świadka Jana Bożetnowa.

Sprawę wywołano o godz.10-oj.

Sędzia uprzedził świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie, oraz o treści art.94 k.p.k.po czym świadek powiedział:

Imię i nazwisko: Jan Bożetnow

Imiona rodziców: Wiktor i Krystyna z d.Hempel

Urodzony: 8 października 1931r.w Lublinie

Miejsce zamieszkania: Krzesinów pow.Lublin

Zajęcie: penjonariusz Państwowego Domu Opieki w Krzesinowie.

Karna: nie karany

Stosunek do stron: obcy.

Następnie Sędzia pouczył świadka o prawie odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania /art.96 k.p.k/ oraz o znaczeniu przyrzeczenia i odoobrał od świadka przyrzeczenie zgodnie z art.100 k.p.k.

Świadek zeznał co następuje:

W roku 1942 zamieszkiwałem w kolonii Dębowiec pow.

Znam, że 26 maja 1942 r.reszeczka się pacyfikacja wsi

Krzepinek-Majdanek, Lipiguz, Cielki, Kornelówka, Dębowiec, Łoziska

Suchodubie. Wiam, że w akcji tej brało udział gestapo i tzw.

Reitersug.

Będąc przez kilka dni w Skierbieszowie po 26 maja 1942 r. widziałem przed budynkiem urzędu gminnego zgromadzonych około 12 osób - Żydów polskich.

Później ludzi tych przeprowadzili przez most do miejsca obok góry należącej do ~~choru~~ w Skierbieszowie. Konwojował tę grupę Oberleutnant Mayert w towarzystwie mego ojca, który

(14)

w tym czasie przyjechał do niego na urlop z Berlina, oraz dwóch lub trzech Niemców i potem słyszałem strzały z broni palnej. Dzieło się to około godz. 15 lub 16-ej. Nie widziałem kto strzelał do ludzi. Z grupy osób poprowadzonych w miejsce mordu znałem syna Putera i jego dziesięcioletnią córkę, oraz Bojmę inienia nie pamiętam, zam. w Skierbieszowie pow. Zamojskiego. Nie znam przynależności organizacyjnej wykonawców mordu, jak również nie wiem gdzie zostali pochowani zwłoki pomordowanych.

Tego samego dnia kiedy się odbył mord w Skierbieszowie około godz. 20 lub 21-ej widziałem powracając furmanką ze Skierbieszowa jak na wsi Łączki Oberleutnant Meyerstr zastrefił osobiście z pistoletu dwie osoby. Zdało mi się, że byli to Żydzi, których nie znałem. Gdzie osoby te zostały pochowane nie wiem.

Protokół odczytany

Sędzia : Jan Bołetnow

Przesłuchano

Sędzia Sądu Powiatowego w Lublinie

Jan Nowikowski

Protokółant

sekretarz

Jenina Szynajska

SĄD POWIATOWY
III WYDZIAŁ KARNY

w Lublinie

ul. Krak.-Przedm. Nr 76

Sygn.akt. III Ko. 33/66

27
AS

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 6 kwietnia 1966 roku

Sąd Powiatowy w Lublinie w składzie:

Sędzia : Mgr. Jerzy Nowikowski

Protokółant: Janina Szymańska

Rozpoznał w dniu 6 kwietnia 1966r. antysek Okręgowej Komisji Badań Zbrodni Hitlerowskich z dnia 14.III.1966r. o przesłuchanie świadka Edwarda Zajęca.

Sprawę wywołano o godz. 10-ej.

Sędzia uprzedził świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie, oraz o treści art. 94 k.p.k. po czym świadek podał:

Imię i nazwisko: Edward Zajęca

Imiona rodziców: Piotr i Stanisława z d. Nowosad

Urodzony: 4 listopada 1912 r. w Sitańcu pow. Zamość

Miejsce zamieszkania: Lublin, ul. 22 Lipca 8 g/4

Zajęcie: pracownik wysłowy Prez. W.R.N. w Lublinie

Kształcić: nie kontynuował

Stosunek do stanu: obecny.

Następnie Sędzia pouczył świadka o prawie odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania /art. 96 k.p.k./, oraz o znaczeniu przyrzeczenia i odepchnął przyrzeczenie od świadka zgodnie z art. 100 k.p.k.

Świadek zeznał, co następuje:

Wiosną 1942 r. pracowałem w Zarządzie Gminnym w Skierbieszowie pow. Zamość. Pewnego dnia po południu widziałem jak grupa Niemców w liczbie 4 lub 5 osób, którym dowodził jakiś Oberleutnant, którego nazwiska nie znam, zgrupowała pod urzędem gminnym kilkunastu osób narodowości żydowskiej, wśród której byli mężczyźni, kobiety i dzieci. Osoby te Niemcy bili pod budynkiem i wypytywali o resztę mieszkańców Skierbieszowa pochodzenia żydowskiego. Potem Niemcy osoby te poprowadzili obok parku należącego do majątku Skierbieszów i tam ich rozstrzelali. Egzekucji nie widziałem tylko słyszałem strzały z broni palnej. Wiem, że

osoby zabite zostały pochowane na miejscu zbrodni. Groby pomor-
dowanych zdaje mi się, że są na skroju parku majątku Skierbieszów.
Ile osób brało udział w egzekucji nie wiem.

Niemcy dokonujący zbrodni zdaje mi się, że należeli
do S.S. Wiem, że zamordowano w tym czasie członków rodziny Putrów,
Bojów, innych nazwisk nie pamiętam. Słyszałem również, że wyprze-
dano Żydów zamieszkałych we wsi Łęcki. Okoliczności mordu nie
znam.

Protokół odczytano

Świadek Edward Zejda

Przesłuchał

Sędzia Sądu Powiatowego w Lublinie

Jerzy Nowikowski

Protokółant

Sekretarz sądowy

Janina Szymańska

Oddziałowe Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów w Lublinie

24
40

Sygn. akt. ko 221/68

184/22/68

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 14 czerwca 1968 r. w Zamościu

Wice-Pod-Prokurator, St. Referendarz Słedczy, Asesor¹⁾ Prokuratury
Powiatowej Mieczysław Czekaj

z udziałem Protokółanta Krzysztry Lyp

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez odebrania przyrzeczenia¹⁾. — Po uprzedzeniu świadka o prawie odmowy zeznań (art. 94 k.p.k.) i o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania — oraz o znaczeniu przyrzeczenia Prokurator odebrał od niego przyrzeczenie na zasadzie art. k.p.k.¹⁾, po czym oświadczył on, że²⁾

i świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko Leon Mazurkiewicz

Wiek lat 44

Imiona rodziców Jan, Franciszka

Miejsce zamieszkania Zawodzie Skierbieszów

Zajęcie rolnik

Karalność nie karany

Stosunek do stron niety

W czasie okupacji hitlerowskiej mieszkałem w Skierbieszowie.

Wiosną 1942 r. zostali zastrzelonych 10 Żydów, mieszkańców Skierbieszowa, oraz małżeństwo Łapiuk - Polacy z Wiszenek.

Egzekucja została przeprowadzona pod folwarkiem w Skierbieszowie

Parafem nazwisko jednego Żyda - Wunia. Żydzi zostali pochowani w

w miejscu egzekucji, Polacy także w miejscu zastrzelenia ich,

ale rodzina zabrała ich na cmentarz. Miejsce egzekucji oraz po-

chowania zwłok nie zostało upamiętnione. Co było powodem zastrzele-

nia Żydów i Polaków nie wiem.

Skierbieszów został wysiedlony przez Niemców chyba SS 27 listopa-

da 1942 r. Niemcy przyjechali nocą. Ustęczyli wieś, chodzili do kaź-

dego mieszkania i przykazali, by w ciągu 10 min. opuścić zabudo-

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

²⁾ W tym miejscu należy wpisać odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 94 k.p.k.).

Sygn. akt. Ko 221/68

211/22/68

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 22 czerwca 1968 r. w Zamościu

Wice-Pod-Prokurator, St. Referendarz Śledczy, Asesor ¹⁾ Prokuratury
Powiatowej Mieczysław Czekaj

z udziałem Protokółanta Krzysztof Lyp

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez odebrania przyrzeczenia ¹⁾. — Po uprzedzeniu świadka o prawie odmowy zeznań (art. 94 k. p. k.) i o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania — oraz o znaczeniu przyrzeczenia Prokurator odebrał od niego przyrzeczenie na zasadzie art. 101 k. p. k. ¹⁾, po czym oświadczył on, że ²⁾

..... i świadek zeznał co następuje :

Imię i nazwisko Józef Węclawik

Wiek 59 lat

Imiona rodziców Antoni, Apolonia

Miejsce zamieszkania Skierbieszów

Zajęcie rolnik

Karalność nie karany

Stosunek do stron obcy

W czasie okupacji przesłuchałem w Skierbieszowie. Doty dokładnie nie pamiętam w 1941 r. słyszałem od mieszkańców wsi, że onastu nazwisk nie znam, zastrzelił służącego, Siejczuka, imienia nie znam. Była przyczyną zabójstwa nie wiem.

W 1942 r. zostało zastrzelonych pięć rodzin żydowskich, mieszkańców wsi — razem około 14 osób. Nazwisk nie pamiętam.

Egzekucji dokonali hitlerowcy. Do jakiej formacji należeli i skąd przywiali nie wiem.

Egzekucja została przeprowadzona przy folwarku w Skierbieszowie.

Pochowani zostali w miejscu egzekucji. Miejsce egzekucji nie zostało upamiętnione. Zwłok nie ekshumowano.

W roku 1942 r. w jesieni wieś została wysiedlona przez Niemców.

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

²⁾ W tym miejscu należy wpisać odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 94 k.p.k.).

Sygn. akt. LDa OKL 152/67

275/Dx/68

33 58

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 16 lipca 1968 r. w Zamościu

~~Wice-Prokurator, St. Referendarz Śledczy, Asesor¹⁾ Prokuratury~~

ASP W. Sawio

z udziałem Protokółanta T. Czekał

~~w obecności stron~~

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez odebrania przyrzeczenia¹⁾. — Po uprzedzeniu świadka o prawie odmowy zeznań (art. 94 k. p. k.) i o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania — oraz o znaczeniu przyrzeczenia Prokurator odebrał od niego przyrzeczenie na zasadzie art. k. p. k.¹⁾, po czym oświadczył on, że²⁾

..... i świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko Bolesław Kamiński

Wiek lat 45

Imiona rodziców Julian i Anna z d. Skowronek

Miejsce zamieszkania Skierbieszów gminat Zamość

Zajęcie pracownik umysłowy

Karalność nie karany

Stosunek do stron obcy

Mieszkałem cały czas w Skierbieszowie do roku 1943 r. Od 1943 r. byłem w oddziałach partyzanckich AK.

W lecie 1941 roku rozstrzelano większą liczbę Żydów i Polkę żonę Franciszka Szamachy, imienia jej nie pamiętam. Egzekucję prowadziła miejscowa żandarmeria. Nazwisk nie znam. Ja pracowałem przy zakopywaniu zwłok Żydów. Żydzi rozstrzelani byli strzałem pistoletu w twarz. Rozstrzelana została także 12-letnia dziewczynka narodowości żydowskiej. Wiem, że w Wiszenkach były również egzekucje ale kogo rozstrzelano nie wiem. Wiem, że kolegami mój został rozstrzelany przez Niemców. Nazywał się Stanisław Siejczuk. Został rozstrzelany przez w Skierbieszowie p nazwiska

1) Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

2) W tym miejscu należy wpisać odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 94 k.p.k.).

Lublin, dn.

1969

ULś Okopowa.5.p.336.
Nr.OKL/Ds.107/67

Obywatel

Z-ca Prokuratora Powiatowego

Mieczysław Czekał

w Zamościu

Zgodnie z zarządzeniem Prokuratora Wojewódzkiego w Lublinie w załączeniu przesyłam sprawy: Ds.104/67 dot. egzekucji ludności polskiej i żydowskiej we wsi Mokre; Ds.107/67 dot. egzekucji ludności polskiej i żydowskiej we wsi Skierbieszów w celu zakończenia zaawansowanych w tych sprawach śledztw w terminie do dnia 1 maja 1969.r.

Zaraz po otrzymaniu akt spraw należy wydać postanowienie w-szczęściu śledztwa w trzech egzemplarzach kwalifikując zabójstwa art. 1 pkt.1 dekretu z dnia 31.III.1944 roku.

Zebrane materiały należy zaliczyć w poczet dowodów. Dwa egzemplarze postanowienia o wszczęciu śledztwa proszę niezwłocznie nadesłać tut. Komisji wraz z pisemnym sprawozdaniem o stanie śledztwa.

Sprawozdanie sporządzić należy w trzech egzemplarzach w imieniu Komisji w oparciu o znajdujący się w aktach sprawy materiał i winno ono zawierać:

- 1/ czego ono dotyczy.
- 2/ opis stanu faktycznego,
- 3/ resume zebranych dowodów.
- 4/ zamieszczone dalsze czynności

Adresować należy do Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce Warszawa, aleje Ujazdowskie 11.

Sprawozdanie po sprawdzeniu podpisane zostanie przez Przewodniczącego Komisji.

W związku z powyższym w końcu pisma proszę sporządzić nadruk Przewodniczący Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Lublinie Stanisław Kostak Prokurator Wojewódzki.

Prowadząc zlecone śledztwa Obywatel Prokurator winien dążyć do ustalenia dokładnych okoliczności egzekucji i ilości ofiar oraz bliższych danych dotyczących osób rozstrzelanych. W tym celu należy przesłuchać wszystkie osoby jakie wyłonią się w sprawie zarządzać z Urzędów Stanu Cywilnego, bądź też kancelarii parafialnych odpowiednich dokumentów /metryk zgonu/. Przesłuchując świadków na okoliczności dotyczące sprawców ze szczególną dokładnością należy usta-

63
27 16

lić skąd Niemcy przybyli, z jakiej pochodzili formacji, w jaki sposób byli ubrani, jakie posiadali odznaki na mundurach czym przyjechali, kto prowadził środki transportowe, zwłaszcza jeżeli chodzi o wozy konne, bowiem od furmanów z kolei można ustalić dalsze okoliczności. Dużą uwagę należy zwrócić na utalenia dowódcy oddziału, jego nazwiska, stopnia wojskowego oraz innych danych mogących pomóc w jego indentyfikacji.

Z miejsca egzekucji należy sporządzić szkic sytuacyjny oraz zdjęcia fotograficzne.

W toku przesłuchania świadków należy ustalić czy i w jakich przypadkach świadkowi wiadomo jest o dokonaniu zbrodni na ludności polskiej i żydowskiej, czy świadek widział okoliczności dokonywanych zabójstw lub słyszał z opowiadania innych osób.

Jeżeli świadek będzie podawał osobiste spostrzeżenia powinien podać w miarę możliwości czas zaobserwowanego czynu, odległość z jakiej obserwował, nazwisko sprawcy, nazwisko ofiary, nazwiska świadków którzy mogliby potwierdzić okoliczności.

Jeżeli świadek będzie podawał fakty o których słyszał powinien podać nazwiska od kogo słyszał w miarę możliwości ich adresy.

Protokoły należy sporządzać w trzech egzemplarzach pismem maszynowym. Po wyczerpaniu całokształtu okoliczności, śledztwo należy zakończyć pisemnym wyczerpującym sprawozdaniem i akta przedłożyć tej Komisji.

zał. akta. 4

wyjęte 64 63
355/69

Przewodniczący
Zespołu Dochodz.-Śledczego
O.K.B.Z.H w Lublinie

/ Bronisław Wróblewski /
Wiceprokurator Wojewódzki

Sygn. akt. OKL/Ds. 107/67

POSTANOWIENIE

w wszczęciu śledztwa

Dnia 1 marca 1969 r.

podprokurator
(imię, nazwisko i stanowisko)

Prokuratury

Powiatowej

W Zamościu z siedzibą

W Zamościu, po rozpoznaniu zawiadomienia - skargi *)

zapoznając się z aktami sprawy przez
OKBZH w Lublinie

z dnia ./. Nr 3.5. na mocy art. 236 § 1 k. p. k.

postanowił

1/ wszczać śledztwo w sprawie ochrony ludności pol-

skiej i żydowskiej w wsi Skierbieszów pow.

Zamość oraz wysiedlenia ludności polskiej

z tejże wsi

t.j. o przestępstwo z art. 1 pkt. I Dekretu z dn. 31.

VIII. 1944r. /Dz. I z 1946r. Nr 69 poz. 377/

2/ dotychczasowe materiały zaliczyć w poczet
materiałów śledztwa.-

(podpis)

Podprokurator

M. Czekał